

KODUPAIGAPÄEV

kahe rajooni piirimail

30. jaanuaril võttis Viru-Nigula Kultuurimaja vastu saalitäie ümbruskonna elanikke: õpilastest kuni töö- ja sõjaveteranideni, kodu-uurijaid ja nende kaastöö tegijaid, kohalikke juhte ja muinsuskaitse seltsi liikmeid — inimesi, kellele kallis oma kodupaik. Sai teoks Viru-Nigula kodupaigapäev.

Külalistena osalesid Aseri Keskkooli 40-liikmeline esindus direktori ja õpetajatega, Kunda ja Püssi keskkooli esindajad. Oli tulnud huvilisi Tallinnast, Rakverest, Lügánuselt ja mujalt. Rakvere rajooni juhtorganeid esindas partei rajoonikomitee teine sekretär Mart Maidla.

Välja oli pandud haruldasi raamatuid, etnograafilisi esemeid, maale, kollektsioone.

Üritus oli esimene pärast

Eesti Muinsuskaitse Seltsi loomist. Tutvustati seltsi põhikirja, ta loomise lugu, vaeti kohapeal tehtut ja arutati edasisi plaane. Arheoloog T. Tamlal olid kaasas lindistused EMS-i Asutavas Kogus peetud kõnedega. Suurt huvi pakkusid rahvale seltsi au-esimehe Villem Raami ja kirjanik Jaan Krossi kõne, samuti sõnavõttud.

H. Elstrok pühendas oma sõnavõtu Jakob Hurda mälestusele, rõhutades, et 22. veebruaril s. a. saab sada aastat, kui ilmus «Olevikus» tema «Paar palvid...». See üleskutse algatas üle-Eestilise «wanavara»-kogumise. Nüüd olgu meie kohus koguda ja talletada rahvamälestused, mis on kõige erapooletum, autentne ajalooallikas.

Kohalikud noornehed Priit

Übius ja Enn Mäitse esitasid C. R. Jakobsoni ja J. Hurda kõnesid. Linda Gordejevi eeslaulmisel lauldi Viru-Nigula kihelkonnast 1913. a. kogutud regivärsilisi rahvalaule. Püssi Keskkooli neidude rahvuslik riietus pakkus meeldivat eeskujut. Sisseelamisega kandsid Vasta õpilased ette Eha Piirsalu luulepõimiku «Me kõnnime mööda».

Viru-Nigula rahvast üllatas juba teist korda Aseri Keskkooli kolme koori kõrgetasemeline esinemine kauneis rahvarõivais.

Üksmeelne tugev aplaus kinnitas ürituse kordaläinuks. Ühtlasi demonstreeris niisugune ettevõtmine Rakvere ja Kohtla-Järve rajoon; muinsuskaitse liikumise ühendamist tegudes, kui pidada silmas, et äsja loodi EMS-i Virumaa osakond.

Helmut ELSTROK,
Viru-Nigula Muinsuskaitse
Seltsi esimees